

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**



**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ

Актуальні питання законодавства

23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:340.136(063)

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с-г наук.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Тимощук О.Г., канд. юрид. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні питання законодавства: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 105 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34>

Передбачається поглиблення цифровізації: інтеграція реєстрів, автоматизована перевірка декларацій, запровадження системи е-розслідувань. Розширюється система прозорого фінансування партій, декларування доходів суддів і правоохоронців. Законодавчі ініціативи передбачають підвищення штрафів, удосконалення контролю за лобізмом, а також розвиток культури доброчесності в освіті.

Цифрові технології дедалі активніше використовуються для запобігання корупції. Запровадження системи «єДекларація», платформи відкритих даних (data.gov.ua), інтеграція державних реєстрів (наприклад, ЄДРПОУ, реєстр речових прав на нерухоме майно) дозволяє ефективніше виявляти порушення та конфлікти інтересів.

Суспільна нетерпимість до корупції починається з виховання та навчання. Міністерство освіти і науки України впроваджує дисципліни з доброчесності та правосвідомості у школах та вишах. Антикорупційна просвіта також є частиною підготовки держслужбовців.

Громадські організації, журналісти-розслідувачі, антикорупційні активісти (наприклад, Bihus.Info, Слідство.Інфо) мають важливу роль у викритті зловживань та тиску на владу з метою забезпечення прозорості.

Хоча законодавча база України в антикорупційній сфері є однією з найрозвиненіших у Східній Європі, суспільна недовіра зберігається. Причиною є відсутність покарання для високопосадовців та розбіжність між задекларованими доходами і реальним способом життя чиновників. Антикорупційна реформа в Україні є не лише внутрішнім пріоритетом, а й міжнародним зобов'язанням. Для її ефективності потрібні: політична воля, суспільна підтримка, інституційна незалежність та справедливе правосуддя. Важливо посилити роль громадянського суспільства, медіа та молоді у формуванні нульової толерантності до корупції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII (зі змінами і доповненнями).
2. Кримінальний кодекс України. Статті 364–369-2 щодо корупційних правопорушень.
3. Постанова КМУ №1062 від 29.12.2021 «Про затвердження Порядку проведення перевірки декларацій» (зі змінами).
4. Стратегія антикорупційної політики на 2021–2025 роки, затверджена Законом України від 20.06.2022 № 2322-IX.
5. Офіційний сайт НАЗК. URL:<https://nazk.gov.ua>.
6. Transparency International Україна. URL:<https://ti-ukraine.org>.
7. Група держав проти корупції (GRECO), Третій раунд оцінювання. URL:<https://www.coe.int/greco>.
8. Центр протидії корупції. URL:<https://antac.org.ua>.
9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення діяльності антикорупційних органів: Закон України №3200-IX від 19.06.2023.
10. Рішення Конституційного Суду України у справах щодо електронного декларування (2020–2023 рр.).
11. Bihus.Info — журналістські розслідування про корупцію в Україні. URL:<https://bihus.info>.
12. Слідство.Інфо — антикорупційні журналістські розслідування. URL:<https://www.slidstvo.org>.
13. Науково-аналітичний центр антикорупційної політики при НАН України. URL:<https://nac.org.ua>.

УДК: 338.24:338.43(73)

АТАМАНЕНКО С.М., здобувач вищої освіти

Науковий керівник – **КОВАЛЬЧУК І.В.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ США

Досліджено міжнародний досвід державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників у США, розкрито основні механізми, включаючи прямі виплати, програми страхування і сприяння експорту й ініціативи з розвитку сільських територій.

Ключові слова: Міжнародний досвід, державна підтримка, сільськогосподарський сектор, сільськогосподарські товаровиробники, США.

Сільськогосподарський сектор є одним з ключових секторів економіки США, забезпечуючи країну продуктами харчування, сировиною та сприяючи розвитку сільських територій. Однак сільськогосподарські виробники стикаються з низкою викликів, включаючи волатильність цін, погодні ризики та зміни споживчого попиту. У цьому контексті державна підтримка набуває вирішального значення для стабілізації аграрного ринку, забезпечення продовольчої безпеки та сприяння розвитку сільських територій. Уряд США через свою політику та програми підтримки відіграє центральну роль у наданні допомоги фермерам та забезпеченні довгострокової стійкості сільського господарства в країні. Міжнародний досвід державної підтримки сільськогосподарських виробників пропонує цінні уроки для розуміння структури, ефективності та результатів цих програм у США. Цей напрямок дослідження є важливим для оцінки того, чи можуть стратегії, реалізовані в США, слугувати моделлю для інших країн, чи потребують подальшої адаптації.

Основна мета нашого дослідження – вивчити досвід державної підтримки сільськогосподарських виробників у США.

Механізми державної підтримки сільськогосподарські виробників США, включаючи прямі виплати та субсидії, програми страхування та сприяння експорту, відіграють вирішальну роль у стабілізації аграрного сектору. Уряд США впровадив численні програми, які передбачають прямі виплати фермерам. До них відносяться субсидії фермерським господарствам, такі як кредити Товарної кредитної корпорації (Commodity Credit Corporation, CCC) та цінова підтримка на певні культури, зокрема кукурудза, пшениця та соя. Ці субсидії призначені для стабілізації доходів фермерів, які стикаються з коливаннями доходів через ринкові сили, погодні катаклізми або міжнародну торговельну політику. Згідно з даними Дослідницької служби Конгресу США (Congressional Research Service, CRS), останніми роками прямі виплати стали менш поширеними, натомість програми страхування врожаю та ліквідації наслідків стихійних лих набули більшої популярності [3]. Хоча ці прямі виплати забезпечили життєво важливу підтримку фермерам, вони також зазнали критики за те, що надають перевагу великим господарствам і створюють проблеми на сільськогосподарському ринку. Сталість цих програм часто ставиться під сумнів, особливо у світлі зростаючих вимог до фінансової відповідальності та потенціалу міжнародних торговельних суперечок, які викликають занепокоєння щодо недобросовісної торговельної практики.

США були піонерами в галузі сільськогосподарського страхування, найвідомішою з яких є Федеральна програма страхування сільськогосподарських культур (Federal Crop Insurance Program, FCIP). FCIP надає фермерам захист від втрат врожаю або падіння цін на основні сільськогосподарські культури. У 2022 році програма покрила понад 11,98 мільярдів доларів втрат врожаю, пропонуючи фінансову стабільність фермерам у кризові часи [5]. Страхові програми в США часто наводять як приклад для інших країн. Наприклад, канадська програма AgriStability має багато спільного з FCIP, забезпечуючи стабілізацію доходів. Однак міжнародний досвід показує, що програми страхування повинні бути ретельно адаптовані до конкретних потреб фермерів, щоб бути дійсно ефективними, оскільки надто широкі програми можуть бути нестійкими в довгостроковій перспективі або не вирішувати найбільш критичних ризиків, з якими стикаються дрібні виробники.

Американська політика у сфері сільського господарства також підкреслює важливість експорту для підтримки сектору. США є одним з найбільших експортерів сільськогосподарської продукції у світі, і державна підтримка є невід'ємною частиною просування експорту сільськогосподарської продукції через торговельні угоди, експортні кредити та маркетингові програми. Міністерство сільського господарства США тісно співпрацює з приватним сектором для забезпечення доступу американських сільськогосподарських товарів на ринки [1, с. 140]. Для порівняння, європейські країни

впроваджують різні механізми підтримки, часто наголошуючи на екологічно стійких методах ведення сільського господарства, як це видно з Спільної аграрної політики Європейського Союзу (САП) [2]. Хоча обидві системи спрямовані на забезпечення конкурентоспроможності фермерів на світових ринках, американський підхід є більш ринковим, з більшим акцентом на субсидії, тоді як модель ЄС інтегрує екологічні цілі та цілі розвитку сільських територій.

Окрім фінансової підтримки окремих фермерських господарств, уряд США також зосереджується на ініціативах з розвитку сільських територій. Вони включають фінансування інфраструктури, природоохоронні програми та зусилля з диверсифікації сільськогосподарського виробництва. Програми розвитку сільських територій Міністерства сільського господарства США спрямовані на створення стійкої сільської економіки шляхом надання низькопроцентних кредитів на громадські проекти, ініціативи у сфері відновлюваної енергетики та розвиток місцевого бізнесу [4].

Таким чином, державна підтримка сільськогосподарських виробників у США відіграє вирішальну роль у забезпеченні стабільності та стійкості сектору. Досвід США надає цінні уроки для інших країн, особливо в частині програм страхування, підтримки торгівлі та розвитку сільських територій. Ефективність програм підтримки сільського господарства залежить від їх відповідності унікальним потребам аграрного сектору та адаптації до соціально-економічних і екологічних умов кожної країни. Майбутні реформи в аграрній політиці США повинні враховувати питання справедливості, сталості та глобальних торговельних зобов'язань для підтримки конкурентоспроможності американського сільського господарства на міжнародному ринку. Завдяки міжнародному співробітництву та вивченню передового досвіду існує потенціал для створення більш ефективних і справедливих систем підтримки сільського господарства в усьому світі, що сприятиме досягненню загальної мети забезпечення продовольчої безпеки та сталого розвитку сільських громад.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Квасницька Р., Форкун І., Гордєєва Т. Міжнародні та національні аспекти фінансової підтримки розвитку аграрного сектору. *Modeling the development of the economic systems*. 2023. № 4. С 138–145. DOI:[10.31891/mdes/2023-10-18](https://doi.org/10.31891/mdes/2023-10-18)
2. Мазур І.І., Фесун Ю.А. Світовий досвід господарювання та впровадження інновацій в аграрний сектор економіки. *Ефективна економіка: електронне наукове фахове видання*. 2021. № 2. URL:http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2021/10.pdf (дата звернення: 16.04.2025).
3. Amaglobeli D., Benson T., Mogues T. Agricultural Producer Subsidies: Navigating Challenges and Policy Considerations. *IMF Notes*. 2024. Vol. 2024. Issue 2. 36 p. DOI:[10.5089/9798400285950.068](https://doi.org/10.5089/9798400285950.068)
4. Energy Programs. *Economic Research Service*. 2025. URL:<https://www.rd.usda.gov/programs-services/energy-programs> (accessed 16.04.2025).
5. Risk Management – Crop Insurance at a Glance. *Economic Research Service*. 05.01.2025. URL:<https://www.ers.usda.gov/topics/farm-practices-management/risk-management/crop-insurance-at-a-glance> (accessed 16.04.2025).

УДК: 005.942(4)+(477)

ПРИДАТЧЕНКО М.Ю., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **МАЛИШКО І.В.**, старш. викладач

Білоцерківський національний аграрний університет

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ДОРАДЧИХ СЛУЖБ І ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО АДАПТАЦІЇ В УКРАЇНІ

Розглядається європейський досвід інституціоналізації дорадчих служб та пропонуються шляхи його адаптації в Україні для покращення державного управління та розвитку різних секторів в контексті євроінтеграції.

Ключові слова: Дорадчі служби, дорадчі послуги, європейський досвід.

Підвисоцька Н.В., Макарчук В.В. Правові підстави звільнення військовослужбовців зі служби після полону.....	64
Прокоф'єв М.О., Терещук М.М. Особливості правового регулювання фондового ринку в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку.....	65
Путь Д.Ю., Макарчук В.В. Деякі правові аспекти правового статусу біженця в Україні.....	67
Салій О.І., Сімакова С.І. Правові аспекти здійснення судового контролю за досудовим розслідуванням.....	69
Смуток Д.Є., Сімакова С.І. Особливості розслідування кримінальних правопорушень відносно неповнолітніх.....	70
Старікова С.О., Настіна О.І. Самовільне зайняття земельної ділянки: правові наслідки та шляхи вирішення проблеми.....	71
Степанець В.М., Макарчук В.В. Правові підстави надання відстрочки від призову на військову службу військовозобов'язаним, які мають одного із своїх батьків з інвалідністю.....	73
Суховецька І.В., Макарчук В.В. Право на повернення: юридичні аспекти реінтеграції депортованих українських дітей.....	74
Татару І.В., Макарчук В.В. Поняття та види юридичної відповідальності у міграційній сфері.....	77
Сергєєв О.В., Малишко І.В. Вплив війни на державне регулювання аграрної сфери в Україні.....	78
Слободянюк В.С., Малишко І.В. Оподаткування сільськогосподарських товаровиробників України та Європейського союзу.....	80
Терещук Р.М., Терещук М.М. Особливості конституційно-правового статусу міських голів: досвід країн Східної Європи.....	81
Трусова А.К., Макарчук В.В. Кібербезпека у збройних силах України.....	82
Федорова Н.С., Макарчук В.В. Правовий статус жінки під час війни.....	84
Фурдецька А.І., Малишко І.В. Правове регулювання ресурсно-екологічних обов'язкових платежів в Україні.....	86
Цимбаленко Н.В., Макарчук В.В. Звільнення від кримінальної відповідальності за злочини середньої тяжкості: правовий аспект.....	88
Чеснокова А.О., Макарчук В.В. Порушення прав людини під час воєнного стану.....	89
Шуляк Я.І., Макарчук В.В. Правові підстави відношення громадян України до військової служби.....	92
Гнатенко Д.Р., Ковальчук І.В. Міжнародний досвід державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників Європейського союзу.....	94
Сердюк В.В., Ковальчук І.В. Зміни в антикорупційному законодавстві України: виклики та перспективи.....	96
Атаманенко С.М., Ковальчук І.В. Міжнародний досвід державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників США.....	97
Придатченко М.Ю., Малишко І.В. Європейський досвід дорадчих служб і перспективи його адаптації в Україні.....	99
Фурдецька А.І., Мельник В.О. Правове регулювання сільського зеленого туризму в Україні.....	102